

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

ПРОБЛЕМИ НАДІЙНОСТІ ТА ДОВГОВІЧНОСТІ ІНЖЕНЕРНИХ СПОРУД ТА БУДІВЕЛЬ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

9-ї МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Тези доповідей

17–19 листопада 2021 р., м. Харків, Україна

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

**Тези доповідей 9-ої міжнародної
науково-технічної конференції**

**«ПРОБЛЕМИ НАДІЙНОСТІ ТА ДОВГОВІЧНОСТІ
ІНЖЕНЕРНИХ СПОРУД І БУДІВЕЛЬ
НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ»**

Харків 2021

9-а Міжнародна науково-технічна конференція «Проблеми надійності та довговічності інженерних споруд і будівель на залізничному транспорті», Харків, 17-19 листопада 2021 р.: Тези доповідей. - Харків: УкрДУЗТ, 2021. - 281 с.

Збірник містить тези доповідей науковців вищих навчальних закладів України та інших країн, підприємств транспортної та будівельної галузі за трьома напрямками: залізниця, автомобільні дороги, промисловий транспорт і геодезичне забезпечення; будівельні конструкції, будівлі та споруди; будівельні матеріали, захист і ремонт конструкцій та споруд.

© Український державний університет
залізничного транспорту, 2021

ЗМІСТ

Секція

ШЛЯХИ СПОЛУЧЕННЯ, БЕЗПЕКА РУХУ ТА УПРАВЛІННЯ НА ТРАНСПОРТІ

RESEARCH OF THE ELASTIC CLAMP IN RAIL FASTENINGS OF TYPE KPP-5 IN VARIOUS OPERATIONAL М.А. Arbuzov, O.V. Hubar, R. V. Markul, O.L. Tiutkin, V.S. Andrieiev, V.M. Suslov.....	14
SUBSTANTIATION OF RATIONAL NORMS OF PERIODICITY OF REPAIR WORK OF THE RAILWAY TRACK У.М. Fedorenko.....	15
CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF HIGH- SPEED TRAFFIC IN UKRAIN D.M. Kurhan, D.L. Kovalskyu	17
IMPROVEMENT OF FREIGHT MANAGEMENT TECHNOLOGY N. Panchenko, A. Krashenin, A. Kovalov, O. Shapatina, O. Kovalova..	19
АЛГОРИТМ ПРОСТОРОВОГО ЗОНУВАННЯ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА З УРАХУВАННЯМ ПОТРЕБ ДЛЯ ШЛЯХІВ СПОЛУЧЕННЯ ВЕЛИКИХ МІСТ А.О. Атинян, О.В. Завальний, Г.М. Панкеева, Ю.В. Краснокутская, Т.О. Черноносова.....	20
ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПРОСТОРОВОЮ МІСЬКОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ О.В. Афанасьєв, С.Г. Нестеренко, Є.М. Коростельов, М.О. Пиличева, В.О. Фролов.....	22
ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИЧИН СХОДУ РУХОМОГО СКЛАДУ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧАСУ ВКЛУЧУВАННЯ ЙОГО КОЛЕСА НА ГОЛОВКУ РЕЙКИ А.В. Батіг, А.Я. Кузишин, М.О.Кузін, А.Р. Мілянч, П.М. Грицишин...	24
ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ ТА ПОКАЗНИКІВ БЕЗПЕКИ ДО ЕЛЕМЕНТІВ ЗАЛІЗНИЧНОЇ КОЛІЇ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ О.М. Баль, І.О. Бондаренко.....	26
СУЧАСНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТОМ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГОБЕЗПЕЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ А.В.Балян, І.О. Новаковська, Н.Ф. Іщенко, Л.Р. Скрипник, М.П. Стецюк.....	28
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВАГОНПОТОКАМИ ПРИ ОБСЛУГОВУВАННІ ПІДЇЗНИХ КОЛІЙ Г.С. Бауліна, Г.Є. Богомазова, В.М. Прохоров, С.М. Продащук.....	30
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ФАКТОРІВ БЕЗПЕЧНОГО ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ Г.Є. Богомазова, С.М. Продащук, Г.С. Бауліна, В.І. Шевченко.....	32

МОДЕЛЮВАННЯ СНІГОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ОБОЛОНКУ У ФОРМІ ГІПЕРБОЛІЧНОГО ПАРАБОЛОЇДА	
М.Г. Сур'янінов, Шаріф Жгаллі.....	178
МОДАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ТА ФІБРОБЕТОННИХ БАГАТОПУСТОТНИХ ПЛИТ ПЕРЕКРИТТЯ	
М.Г. Сур'янінов, І.Б. Корнєєва, Д.О. Кіріченко.....	180
ВІЛЬНІ КОЛИВАННЯ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ТА ФІБРОБЕТОННИХ АЕРОДРОМНИХ ПЛИТ	
М.Г. Сур'янінов, Ю.С. Крутій, З.О. Головата, І.Б. Корнєєва.....	183
МОДАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ТА ФІБРОБЕТОННИХ БАЛОК	
М.Г. Сур'янінов, С.П. Неутов, О.М. Чучмай, Д.О. Кіріченко.....	185
ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕФОРМАТИВНИХ ХАРАКТЕРИСТИК БЕТОНУ ЗА РІЗНИХ РЕЖИМАХ НАВАНТАЖЕННЯ	
С.В. Філіпчук.....	187
МАТЕМАТИЧНА ТЕОРІЯ ДІАГРАМИ «НАПРУЖЕННЯ-ДЕФОРМАЦІЇ» БЕТОНУ В УМОВАХ ПОЖЕЖІ ТА ПРИ ВИСОКИХ ТЕМПЕРАТУРАХ	
С.Л. Фомін, С.В. Бутенко, І.А. Плахотнікова, С.М. Колєсніков.....	189
ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЗЧЕПЛЕННЯ СКЛОПЛАСТИКОВОЇ КОМПОЗИТНОЇ АРМАТУРИ HARD+ З БЕТОНОМ	
В.С. Шмуклер, П.М. Фірсов, А.В. Набока, О.О. Акіменко.....	191

Секція

БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ, ЗАХИСТ І РЕМОНТ КОНСТРУКЦІЙ ТА СПОРУД

RADIATION CONTROL OF NATURAL BUILDING RAW MATERIALS	
М. Chyrkina, R. Ponomarenko, E. Slepuzhnikov, D. Kozodoi.....	193
МОДИФІКУВАННЯ НАНОМАТЕРІАЛАМИ НЕОРГАНІЧНИХ В'ЯЖУЧИХ ТА БЕТОНИХ СУМІШЕЙ НА ЇХ ОСНОВІ	
А.О. Атинян, О.М. Пустовойтова, С.В. Шаповал, А.А.Жигло, О.Ю. Супрун.....	195
ВИКОРИСТАННЯ САМОУЩІЛЬНЮЮЧОГО БЕТОНУ З ДОБАВКАМИ ПОЛІКАРБОКСИЛАТНОГО ТИПУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ДОВГОМІРНИХ ЗБК	
О.Ю. Бердник, Н.О. Амеліна, А.А. Майстренко, Є.М. Петрикова.....	197
ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЙ ПОЛІМЕРНОГО МОДИФІКАТОРА В РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІПШЕНИХ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ АКРИЛОВИХ КЛЕЙОВИХ КОМПОЗИЦІЙ	
П.А. Білим, С.М. Золотов, П.М. Фірсов, Амір Шахін, Каіс Хусаїн.....	199
ОСОБЛИВОСТІ ФАЗОУТВОРЕННЯ ШПІНЕЛЬНИХ СПОЛУК У СИСТЕМІ MgO – Al ₂ O ₃ – TiO ₂ – FeO	
О.М. Борисенко, С.М. Логвінков, І.А. Остапенко, Г.М. Шабанова, А.А. Івашура.....	201

**ВІЛЬНІ КОЛИВАННЯ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ТА ФІБРОБЕТОННИХ
АЕРОДРОМНИХ ПЛИТ**

**FREE VIBRATIONS OF REINFORCED CONCRETE AND FIBER-
REINFORCED CONCRETE AIRFIELD SLABS**

*д-р техн. наук М.Г. Сур'янінов, д-р техн. наук Ю.С. Крутій,
З.О. Головата, канд. техн. наук І.Б. Корнєєва
Одеська державна академія будівництва та архітектури (м. Одеса)*

*M.G. Surianinov, Dr.Sc. (Tech.), Y.S. Krutii, Dr.Sc. (Tech.),
Z.O. Holovata, I.B. Korneeva, PhD (Tech.)
Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture (Odessa)*

При вирішенні практично будь-якого завдання динаміки виникає необхідність у визначенні власних частот і форм коливань, що природно, оскільки ці параметри визначають поведінку системи і при інших видах динамічних впливів.

Метою даної роботи є аналітичне, експериментальне і чисельне визначення власних частот і форм коливань залізобетонних та фібробетонних аеродромних плит. В процесі роботи були розв'язані наступні завдання: проаналізовані сучасні аналітичні, чисельні та експериментальні методи дослідження динаміки залізобетонних та фібробетонних аеродромних плит; розв'язано аналітично задачу визначення власних частот і форм коливань залізобетонних та фібробетонних аеродромних плит; виконане комп'ютерне моделювання розглянутих конструкцій і розроблено методику їх модального аналізу на базі методу скінчених елементів; виконано експериментальні дослідження вільних коливань розглянутих конструкцій та порівняльний аналіз усіх отриманих результатів.

В лабораторії кафедри будівельної механіки проводились статичні і динамічні випробування аеродромних плит з бетону і фібробетону з дисперсним армуванням 1% анкерної сталеві фібри. Досліджувалися дві повнорозмірних плити, виготовлених на заводі ЗБК, одна з яких - зі звичайної заводської серійної продукції, а друга - з тим же армуванням стрижневою арматурою, але додатково посилена сталеві фіброю. Крім того, досліджувалася серія модельних плит, виготовлених в лабораторних умовах. У всіх випадках використовувався бетон класу С16/20.

В процесі випробувань спочатку були визначені фізико-механічні характеристики двох матеріалів (бетону та фібробетону), в тому числі, і ті, які необхідні для динамічних розрахунків – щільність, початковий модуль пружності, коефіцієнт Пуассона. Ці величини були використані в аналітичних розрахунках і при чисельному моделюванні.

Відповідно до діючих в Україні норм [1, 2], аеродромні плити (як і дорожні) розраховують по двох схемах навантаження - при навантаженні зосередженою силою у середині прольоту (надалі схема I, рис. 1) та на консолі (надалі схема II, рис. 2).

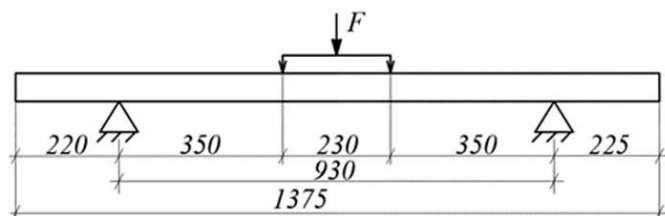

Рис. 1 Навантаження зосередженою силою у середині прольоту

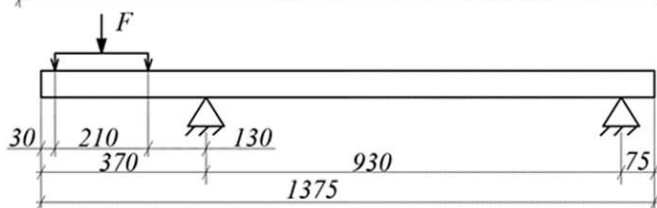

Рис. 2 Навантаження зосередженою силою на консолі

Для аналітичного визначення частот і форм коливань плит за вказаними схемами використані відомі формули [3, 4]. Комп'ютерне моделювання та скінчено-елементний модальний аналіз виконані у трьох програмних комплексах – SOFiSTiK, ЛИРА-САПР, ANSYS.

Експериментальне визначення частот і форм власних коливань аеродромних плит виконувалася на спеціально виготовленому для цього стенді *MODAL-2* [5].

Слід тільки відзначити, що модельні плити випробували за схемами I та II (рис. 1, 2), а серійні плити – тільки за схемою I.

З початком утворення тріщин деформування стає нелінійним, при цьому істотно змінюється модуль пружності. Наші дослідження показали, що в пустотних і аеродромних плитах це явище спостерігається при постійному статичному навантаженні, що змінюється в інтервалі $(0,5 \div 0,9)F_{ult}$. При реальному практичному використанні плит такий рівень зовнішнього навантаження досягається досить рідко, тому його розгляд в даній роботі представляється недоцільним. Однак в разі потреби можна скористатися всіма викладеними в роботі методиками з тією лише різницею, що досліджувана плита повинна бути завантажена постійним статичним навантаженням, величина якого буде продиктована практичними умовами завдання при відповідному значенні модуля пружності, визначеному в ході статичних випробувань.

Здійснений порівняльний аналіз всіх отриманих теоретичних, експериментальних і комп'ютерних результатів показав наступне: спектр частот, обчислений методом скінчених елементів (ANSYS) приблизно на 4% нижчий, чим обчислений аналітично; результати розрахунку в SOFiSTiK на 2% відрізняються від результатів, отриманих в ANSYS; розбіжність з експериментальними даними досягає 15%, причому, усі частоти, обчислені експериментально, більші частот, обчислених аналітично або методом скінчених елементів.

Отриманий спектр частот фібробетонних аеродромних плит вищий, ніж у бетонних, що дає підставу рекомендувати фібробетон для виготовлення конструкцій, які будуть працювати в умовах динамічних впливів.

[1] ДСТУ Б. В.2.6–137:2010 (ГОСТ 25912.2–91, MOD). Конструкції будинків і споруд. Плити залізобетонні попередньо напружені ПАГ–18 для аеродромного покриття. Конструкція. [Чинний від 2011–07–01]. ТОВ НТК "Будстандарт", 2011. 8 с. (Інформація та документація).

[2] Плити залізобетонні з ненапруженою арматурою для покриття міських доріг. ДСТУ Б.В.2.6-122:2010. – [чинний від 2011-07-01]. К.: Мінрегіонбуд України, 2011. 23 с. (Національний стандарт України).

[3] Бабаков И.М. Теория колебаний: учеб. пособие / И.М. Бабаков. – 4-е изд., испр. М.: Дрофа, 2004. 591 с.

[4] Прочность, устойчивость, колебания. Справочник в трех томах. Том 3. Под ред. И.А. Биргера и Я.Г. Пановко. Москва, издательство "Машиностроение", 1968. 567 с.

[5] Сур'янінов М.Г. Аналітичні і експериментальні дослідження вільних коливань сталеві фібробетонних балок / М.Г. Сур'янінов, Т.С. Маковкіна // Наукові Нотатки, Вип. 66. Луцьк, 2019. С. 351 - 355.